

اساسنامه اصلاحی دانشگاه آزاد اسلامی مصوب
جلسات ۵۹۷، ۶۳۶، ۶۵۱، ۶۵۲، ۶۵۴، ۶۵۶ و ۶۶۰ مورخ
۱۳۸۵/۱۰/۱۹، ۱۳۸۷/۹/۵، ۱۳۸۸/۸/۵، ۱۳۸۸/۸/۱۹،
۱۳۸۸/۹/۱۷، ۱۳۸۸/۱۰/۲۹ و ۱۳۸۹/۱/۲۴
شورای عالی انقلاب فرهنگی

فصل اول - کلیات

ماده ۱- در جهت تحقق اهداف مندرج در کلیات آیین نامه تأسیس مؤسسات آموزش عالی غیردولتی غیرانتفاعی مصوب چهل و یکمین جلسه شورای عالی انقلاب فرهنگی، دانشگاه آزاد اسلامی که از این پس در این اساسنامه به اختصار «دانشگاه» نامیده می شود، تأسیس می گردد.

ماده ۲- دانشگاه یک مؤسسه آموزشی و پژوهشی با تابعیت ایرانی است که برای مدت نامحدود تأسیس می گردد و مرکز آن در تهران است. تغییر این محل، با پیشنهاد هیأت مؤسس موضوع ماده ۸ این اساسنامه و تصویب وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی امکان پذیر است.

ماده ۳- حدود فعالیت آموزشی و پژوهشی دانشگاه از حیث مقطع و رشته تحصیلی و از حیث ایجاد واحدهای وابسته، به تناسب رشته با توجه به مجوز شوراهای گسترش آموزش عالی وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین می گردد.

ماده ۴- دانشگاه از تاریخ صدور جواز تأسیس توسط شوراهای گسترش

بخش دوم: تشکیلات، مالی و معاملاتی / ۲۶۷

آموزش عالی وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، رسمیت می‌یابد و رییس دانشگاه نماینده قانونی دانشگاه خواهد بود.

ماده ۵- دانشگاه مؤسسه‌ای است عمومی و غیردولتی و اموال آن به‌عنوان اموال عمومی محسوب می‌شود. هیچ یک از اعضای هیأت مؤسس، هیأت امناء، مدیران و دیگر ارکان و مسئولین دانشگاه هیچ گونه حق مالکیت و حق انتفاع شخصی از اموال مزبور را ندارند و اموال و منافع مزبور منحصراً با رعایت مفاد این اساسنامه و مقررات حاکم و با رعایت مصلحت دانشگاه، صرف هزینه‌ها و پیشرفت و توسعه فعالیت‌های دانشگاه خواهد شد.

ماده ۶- دانشگاه تابع کلیه ضوابط و مقررات مربوط به مؤسسات آموزش عالی غیردولتی غیرانتفاعی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی و اصلاحات بعدی آن و حسب مورد مقررات وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد بود.

فصل دوم- ارکان دانشگاه

ماده ۷- ارکان دانشگاه عبارتند از:

۱- هیأت مؤسس؛

۲- هیأت امناء؛

۳- رییس دانشگاه؛

۴- شورای دانشگاه.

ماده ۸- هیأت مؤسس مرکب از ۹ نفر شامل آقایان: اکبر هاشمی رفسنجانی، سیدعبدالکریم موسوی اردبیلی، عبدالله جاسبی، علی‌اکبر ولایتی، حسن حبیبی، سیدحسن خمینی، محسن قمی و حمید میرزاده می‌باشد و چنانچه اعضای هیأت مؤسس به علل مختلف مانند فوت، استعفاء، بیماری، برکناری، ناتوانی و یا هر علت دیگر به ۶ نفر کاهش یابد، هیأت مؤسس می‌باید افراد جایگزین به تعداد

مورد نیاز را ظرف مدت (۳) ماه برای عضویت در هیأت مؤسس به شورای عالی انقلاب فرهنگی پیشنهاد نماید.

تبصره ۱- چنانچه هر یک از اعضای هیأت مؤسس در ۳ جلسه متوالی یا ۵ جلسه غیرمتوالی و به طور غیرموجه شرکت نکنند مستعفی تلقی می شوند و طبق مفاد ماده فوق جایگزین آنها تعیین می شود.

تبصره ۲- چنانچه هیأت مؤسس طبق حکم قسمت اخیر ماده فوق و ظرف مدت (۳) ماه افراد جایگزین را برای عضویت در هیأت مؤسس به شورای عالی انقلاب فرهنگی پیشنهاد ندهد، شورا رأساً اقدام به معرفی و تصویب افراد جایگزین خواهد نمود.

ماده ۹- وظایف و اختیارات هیأت مؤسس:

الف) کسب امتیاز تأسیس از وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر مراجع ذیصلاح؛

ب) معرفی اعضای پیشنهادی برای تکمیل هیأت مؤسس طبق ماده ۸ فوق و براساس اکثریت دوسوم آراء اعضای باقی مانده از هیأت مؤسس؛

تبصره - ترکیب اعضای هیأت مؤسس باید در هر حال مشتمل بر تعداد دو سوم اعضا یعنی ۶ نفر باشد.

ج) نظارت مستمر بر فعالیت های دانشگاه در جهت نیل به اهداف تعیین شده موضوع ماده (۱) و ارایه گزارش سالیانه از نظارت و بازرسی خود به شورای عالی انقلاب فرهنگی؛

د) تنظیم و تصویب آیین نامه داخلی هیأت مؤسس با رعایت مفاد این اساسنامه.

تبصره - یک نسخه از صورت جلسات هیأت مؤسس، حسب مورد توسط رئیس دانشگاه به شورای عالی انقلاب فرهنگی ارایه می شود.

ماده ۱۰- اعضاء هیأت امنا عبارتند از:

- ۱- پنج نفر از اعضای هیأت علمی تمام وقت دانشگاه‌ها در مرتبه دانشجویی و یا بالاتر به پیشنهاد و تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی؛
 - ۲- چهار نفر از اعضای هیأت مؤسس که حتماً یک نفر از آنها روحانی باشد؛
 - ۳- وزرای علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا نمایندگان آنها؛
 - ۴- رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها یا معاون وی؛
 - ۵- رئیس دانشگاه (دبیر هیأت امناء).
- تبصره ۱-** مدت عضویت هیأت امناء چهار سال بوده و در اولین جلسه از بین اعضاء یک نفر به ریاست هیأت انتخاب می‌شود.
- تبصره ۲-** در صورت استعفای هر یک از اعضای هیأت امناء یا فوت یا برکناری یا ناتوانی و یا هر علت دیگر، جایگزین او طبق مقررات این اساسنامه و برای باقی مانده مدت دوره انتخاب خواهد شد.
- تبصره ۳-** احکام اعضای هیأت امناء با امضای رئیس هیأت مؤسس صادر خواهد شد.
- ماده ۱۱-** هیأت امناء حداقل هر دو ماه یک بار به دعوت رئیس هیأت تشکیل جلسه می‌دهد. جلسات با حضور اکثریت کل اعضاء رسمیت می‌یابد و تصمیمات با اکثریت آرای اعضای حاضر در جلسه معتبر خواهد بود.
- تبصره ۱-** در صورت لزوم به پیشنهاد رئیس دانشگاه یا نمایندگان وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا سه نفر از اعضاء، جلسه فوق‌العاده هیأت امناء تشکیل می‌گردد.
- تبصره ۲-** اداره جلسات هیأت امناء طبق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که با رعایت مفاد این اساسنامه به تصویب هیأت امناء می‌رسد.
- تبصره ۳-** رئیس دانشگاه به‌عنوان دبیر هیأت امناء مکلف است یک نسخه از صورت جلسات را برای هر یک از اعضای هیأت امناء، هیأت مؤسس و شورای عالی

انقلاب فرهنگی ارسال نماید.

تبصره ۴- چنانچه هر یک از اعضای هیأت امانا در ۳ جلسه متوالی یا ۵ جلسه غیرمتوالی و به طور غیرموجه شرکت نکنند مستعفی تلقی می‌شوند و طبق مفاد این اساسنامه جایگزین آنها تعیین می‌شود.

ماده ۱۲- وظایف و اختیارات هیأت امانا:

الف) تصویب سازمان و تشکیلات دانشگاه و آیین‌نامه‌های مالی و اداری که از طرف رییس دانشگاه پیشنهاد می‌شود؛

ب) تصویب بودجه دانشگاه و پیشنهاد طرح‌های توسعه آن به وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛

ج) تعیین خزانه‌دار دانشگاه و همچنین تعیین اشخاصی که حق گشایش حساب‌های بانکی به نام دانشگاه و حق برداشت از حساب‌های آن را دارند و تعیین حسابرس برای دانشگاه؛

د) تأیید و تصویب حساب‌ها و ترازنامه سالانه دانشگاه با توجه به گزارش حسابرسی و سپس تقدیم گزارش به وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛

ه) پیشنهاد رییس دانشگاه به شورای عالی انقلاب فرهنگی و صدور حکم توسط رییس هیأت امانا پس از تصویب توسط شورای عالی انقلاب فرهنگی؛

تبصره - هیأت امانا پس از رسمیت یافتن طبق این اساسنامه، ظرف مدت یک ماه فرد پیشنهادی برای احراز ریاست دانشگاه را به شورای عالی انقلاب فرهنگی معرفی می‌نماید.

و) عزل رییس دانشگاه؛

ز) جلب کمک‌های مالی و امکانات؛

ح) تصویب مقررات مربوط به اعضاء هیأت علمی و کارکنان اداری دانشگاه و تعرفه حقوق و دستمزد و مزایا؛

تبصره - مقررات ناظر بر جذب و تبدیل وضعیت هیأت علمی دانشگاه، تابع حکم مقرر در ماده ۱۹ این اساسنامه خواهد بود.

(ط) پیشنهاد هر نوع تأسیس، توسعه یا انحلال واحدهای دانشگاه به وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛

(ی) تنظیم آیین نامه مالی و معاملاتی و آرایه آن به وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موضوع ماده ۱۵ کلیات آیین نامه تأسیس مؤسسات آموزش عالی غیردولتی غیرانتفاعی؛

(ک) پیشنهاد میزان شهریه دانشجویان و آیین نامه چگونگی دریافت آن جهت تصویب حسب مورد به وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛

(ل) تنظیم و تصویب آیین نامه داخلی هیأت امنای؛

(م) تصویب اخذ وام؛

(ن) تعیین نحوه اداره واحدهای تولیدی دانشگاه؛

(س) تصویب آیین نامه تشکیل شورای دانشگاه؛

(ع) تصویب ظرفیت پذیرش دانشجویان که از طرف رییس دانشگاه پیشنهاد می گردد؛

(ف) انتخاب رییس واحدهای مراکز استان و واحدهایی که دارای ۵۰۰۰ دانشجو به بالا می باشد به پیشنهاد رییس دانشگاه و تأیید هیأت امنای و تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی می باشد. همچنین انتخاب رؤسای سایر واحدها به پیشنهاد رییس دانشگاه و تأیید هیأت امنای و حسب مورد تصویب وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد بود. صدور حکم برای مدت چهار سال توسط رییس دانشگاه انجام می شود؛

تبصره ۱ - هر نوع توسعه، ایجاد رشته جدید، ایجاد ظرفیت و سایر موارد مربوط با پیشنهاد هیأت امنای و طبق ماده (۳) این اساسنامه با تأیید وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشد.

تبصره ۲- هیأت امنای در انجام وظایف خود، مقررات و ضوابط قانونی کشور و به‌ویژه مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی را رعایت خواهد کرد.

تبصره ۳- به منظور ارتقای خلاقیت و مدیریت کیفی دانشگاه، در هر یک از استان‌های کشور هیأت امنای استانی دانشگاه آزاد اسلامی برای انجام مأموریت‌های محوله تشکیل می‌شود. نحوه تشکیل، ترکیب اعضا و شرح وظایف این هیأت‌ها، توسط هیأت امنای مرکزی دانشگاه تهیه و به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی خواهد رسید.

ماده ۱۳- رییس دانشگاه: اداره امور دانشگاه با رییس دانشگاه است که به پیشنهاد هیأت امنای و تأیید شورای عالی انقلاب فرهنگی و حکم رییس هیأت امنای برای مدت ۴ سال منصوب می‌شود.

تبصره ۱- پذیرش استعفا و یا عزل رییس دانشگاه پس از تصویب هیأت امنای با حکم رییس هیأت امنای خواهد بود.

تبصره ۲- پس از استعفا و یا عزل رییس دانشگاه هیأت امنای موظف است ضمن تعیین سرپرست برای دانشگاه، طی یک مهلت سه ماهه نسبت به معرفی گزینه پیشنهادی برای احراز ریاست دانشگاه به شورای عالی انقلاب فرهنگی اقدام نماید. در صورت انقضای مهلت سه ماهه، شورای عالی انقلاب فرهنگی رأساً نسبت به تعیین سرپرست دانشگاه اقدام نموده تا زمانی که هیأت امنای، گزینه پیشنهادی را معرفی نماید.

تبصره ۳- در صورتی که بیش از دوسوم اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی، قائل به فقدان صلاحیت رییس دانشگاه باشند، هیأت امنای مکلف به عزل وی و معرفی فرد جایگزین می‌باشد.

ماده ۱۴- وظایف و اختیارات رییس دانشگاه:

الف) اجرای مفاد اساسنامه، مقررات و ضوابط و سیاست‌های شورای عالی انقلاب فرهنگی و مقررات و آیین‌نامه‌های مصوب وزارتین علوم، تحقیقات و

فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛

ب) نظارت بر حسن اجرای کلیه امور دانشگاه و ایجاد هماهنگی میان مسؤولان آموزشی و پژوهشی و دانشجویی و سایر واحدهای تحت مدیریت و ارسال گزارش سالانه به وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و شورای عالی انقلاب فرهنگی؛

ج) شرکت در جلسات هیأت امنای به عنوان دبیر؛

د) نصب و عزل رؤسای واحدها و مسؤولانی که مستقیماً زیر نظر رییس دانشگاه انجام وظیفه می نمایند؛

تبصره- نصب رؤسای واحدهای مراکز استان و واحدهایی که دارای ۵۰۰۰ دانشجو به بالا می باشد طبق مفاد بند «ی» ماده ۱۲ این اساسنامه خواهد بود.

ه) تهیه و تنظیم بودجه سالانه دانشگاه و واحدهای تابعه و ارایه آن به هیأت امنای برای تصویب؛

و) ارایه پیشنهادهای مربوط به تأسیس، توسعه، انحلال و ادغام واحدها و مؤسسات تابعه به هیأت امنای؛

ز) تهیه و تنظیم سازمان و تشکیلات دانشگاه و آیین نامه های مربوط و ارایه آن به هیأت امنای برای تصویب؛

ح) ایجاد هماهنگی لازم در بهره‌وری از امکانات علمی، آموزشی، پژوهشی و فنی و جذب نیروهای مورد نیاز برای نیل به اهداف دانشگاه.

تبصره- رییس دانشگاه می تواند به مسؤولیت خود قسمتی از اختیارات خود را به قائم مقام و یا هر یک از معاونان و رؤسای واحدهای تابعه تفویض نماید.

ماده ۱۵- شوراها و کمیسیون‌ها

تشکیل شورای دانشگاه و شورای دانشکده‌ها و کمیسیون‌های آموزشی، پژوهشی و دانشجویی حسب مورد طبق ضوابط معمول در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی تابع وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد بود.

فصل سوم - سایر مقررات

ماده ۱۶- ایجاد دانشکده‌ها منوط به احراز شرایط و ضوابط تعیین شده حسب مورد توسط شوراهای گسترش آموزش عالی وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشد.

ماده ۱۷- ظرفیت پذیرش دانشجویان برای هر سال تحصیلی موضوع بند «ن» ماده ۱۲ این اساسنامه باید براساس نیازهای کشور و حسب مورد به تصویب نهائی وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برسد.

ماده ۱۸- گزینش عمومی دانشجویان این دانشگاه براساس ضوابط معمول در سایر دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و با نظارت هیأت‌های مرکزی گزینش انجام شود.

ماده ۱۹- جذب اعضای هیأت علمی دانشگاه براساس ضوابط معمول در کلیه دانشگاه‌های کشور و با نظارت هیأت‌عالی جذب هیأت علمی و حسب مورد در هیأت‌های مرکزی جذب وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی انجام شود.

ماده ۲۰- استفاده از عناوین مرتبه‌های دانشگاهی مشتمل بر مربی - آموزشیار، مربی، استادیار، دانشیار و استاد باید مطابق ضوابط به تصویب هیأت‌های ممیزه دانشگاه برسد. چارچوب فعالیت و ترکیب هیأت‌های مزبور حسب مورد به تأیید هیأت ممیزه مرکزی وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد رسید.

ماده ۲۱- وظایف و اختیارات هیأت مؤسس و هیأت امنای دانشگاه قائم به شخص است و قابل واگذاری به دیگری نیست.

ماده ۲۲- در کلیه موارد مندرج در این اساسنامه که هر یک از ارکان دانشگاه موظف به ارائه گزارش به شورای عالی انقلاب فرهنگی و وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشند، گزارش مزبور بایستی در

بخش دوم: تشکیلات، مالی و معاملاتی / ۲۷۵

چارچوب محورها و موضوعات مورد نظر شورای عالی و وزارتین مزبور ارایه شود.

ماده ۲۳- انحلال دانشگاه به پیشنهاد دوسوم اعضای هیأت مؤسس و تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی امکان پذیر خواهد بود. پس از تصویب انحلال دانشگاه، هیأت تصفیه ای مرکب از ۹ نفر (دو نفر به انتخاب هیأت مؤسس و دو نفر نماینده وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و پنج نفر نماینده شورای عالی انقلاب فرهنگی) با رعایت مقررات قانونی امر تصفیه را برعهده خواهند داشت.

تبصره- در صورت تصویب انحلال، هیأت تصفیه موظف است کلیه تعهدات مربوط به دانشجویان موجود را تا اتمام دوره تحصیلات آنان به نحو مطلوب به انجام رساند. این امر در مورد واحدهای تابعه به عهده تشکیلات مرکزی دانشگاه خواهد بود.

ماده ۲۴- هرگونه تغییر و اصلاح این اساسنامه مطابق راهکارهای ذیل انجام می شود:

۱- بنا به پیشنهاد هر یک از هیأت های مؤسس و امنای دانشگاه و حسب مورد تأیید شورای گسترش آموزش عالی وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی؛

۲- بنا به پیشنهاد و تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی.

ماده ۲۵- این اساسنامه در ۲۵ ماده و ۲۲ تبصره در جلسات ۵۹۷، ۶۳۶، ۶۵۱، ۶۵۲، ۶۵۴، ۶۵۶ و ۶۶۰ مورخ ۱۳۸۵/۱۰/۱۹، ۱۳۸۷/۹/۵، ۱۳۸۸/۸/۵، ۱۳۸۸/۸/۱۹، ۱۳۸۸/۹/۱۷، ۱۳۸۸/۱۰/۲۹ و ۱۳۸۹/۱/۲۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید و اساسنامه قبلی مصوب ۱۳۶۶/۸/۱۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی و همچنین سایر مقررات مغایر با آن، منسوخ می باشد.

رییس جمهور و رییس شورای عالی انقلاب فرهنگی - محمود احمدی نژاد